

MATERIJAL ZA PRIPREMU KOLOKVIJUMA IZ PREDMETA FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE

1. Pojam finansijskog izveštavanja?

Finansijsko izveštavanje je područje računovodstva koje se bavi pripremom i prezentacijom finansijskih izveštaja, kao i drugih finansijskih informacija za potrebe širokog kruga eksternih korisnika. Za razliku od internog računovodstva koje je informativno orjentisano na menadžment, finansijsko izveštavanje je fokusiranje na podmirivanje informacionih potreba top menadžmenta i ostalih korisnika van preduzeća. Termin finansijsko izveštavanja ne odražava u potpunosti suštinu ovog procesa, pa je adekvatniji termin finansijsko računovodstvo i izveštavanja, ili eksterno finansijsko računovodstvo i izveštavanje za opšte namene. Izveštaji koje priprema finansijsko izveštavanje su namenjene korisnicima koji ne mogu neposredno imati uvid u vođenje poslovnih knjiga i pripremu finansijskih izveštaja, već te informacije dobijaju od menadžmenta. Finansijsko izveštavanje kao glavno sredstvo za saopštavanje finansijskih informacija je značajan mehanizam u funkcionisanju tržišta kapitala i doprinosi ostvarenju društvenog blagostanja i većoj efikasnosti tržišta.

2. Značaj finansijskog izveštavanja za funkcionisanja tržišta kapitala?

Efikan sistem finansijskog izveštavanja pomaže rešavanju problema informacione asimetrije između učesnika na tržištu kapitala, koja se javlja kada jedan učesnik na tržištu kapitala (prodavac akcija) raspolaže sa više informacija u odnosu na drugog učesnika (kupca akcija). Informaciona asimetrija je jedan od ključnih razloga za nesavršenost tržišta kapitala, a manifestuje se u postojanju insajderskih informacija koje poseduju menadžeri kompanije, a ne i eksterni korisnici. Postojanje insajderskih informacija povećava razliku između tržišne vrednosti kompanije i njene suštinske vrednosti koja bi se formirala na tržištu da nema insajderskih informacija. Uspostavljanjem kvalitetnog sistema finansijskog izveštavanja prevazilazi se navedeni problem. Kvalitetan sistem finansijskog izveštavanja na nacionalnom i globalnom nivou treba da doprinese:

- ✓ smanjenju rizika nastanka finansijske krize i njenog negativnog uticaja na ekonomiju,
- ✓ povećanju domaćih i stranih investicija,
- ✓ lakšem pristupu kreditima za sektor MSP,
- ✓ povećanju sigurnosti u funkcionisanju finansijskih tržišta,
- ✓ jačanju korporativnog upravljanja i ostvarenju kontrole menadžmenta od strane vlasnika i ostalih zainteresovanih subjekata,
- ✓ donošenju korisnih investicionih odluka,
- ✓ unapređenju i razvoju ekonomije.

3. Cilj finansijskog izveštavanja?

Cilj finansijskog izveštavanja opšte namene je pružanje finansijskih informacija o izveštajnom entitetu koje su korisne postojećim i potencijalnim investitorima, zajmodavcima i drugim poveriocima prilikom donošenja odluka o obezbeđivanju resursa entitetu.

Finansijski izveštaji opšte namene pružaju informacije o finansijskom položaju izveštajnog entiteta, odnosno informacije o ekonomskim resursima entiteta i zahtevima drugih strana u odnosu na entitet.

Finansijski izveštaji pružaju i informacije o efektima transakcija i drugih događaja koji menjaju ekonomske resurse entiteta i zahteve drugih strana prema entitetu.

4. Korisnici informacija u finansijskom izveštavanju?

Korisnici finansijskih informacija mogu biti eksterni tj. korisnici van preduzeća (investitori, poverioci, država i njene institucije itd.) i interni (uprava preduzeća).

Ulagači (investitori) su zainteresovani za računovodstvene informacije, kako bi ocenili rentabilnost poslovanja, odnosno, rizik ulaganja kapitala. Na bazi toga, investitori, donose odluke o povlačenju, zadržavanju ili povećanju uloženog kapitala. Zaposlenima i sindikatima su neophodne informacije o rentabilnosti preduzeća, kako bi sagledali mogućnost preduzeća u pogledu zarada, penzionih povlastica, fluktuacije radnika i sl.

Zajmodavci (poverioci) vrše na osnovu finansijskih izveštaja ocenu finansijske situacije i platežne sposobnosti preduzeća kako bi procenili da li će ono biti u mogućnosti da vrati pozajmljena sredstva s pripadajućom kamatom. Takođe, dobavljači i ostali poverioci vrše ocenu likvidnosti preduzeća tj. mogućnosti naplate ugovorenih iznosa u predviđenim rokovima.

Kupci kao grupa korisnika žele stabilnu dugoročno poslovnu saradnju i sigurne kanale snabdevanja. Otuda i njihov interes u pogledu rentabilnosti preduzeća sa kojim posluju.

Vladu i njene institucije interesuju informacije o efikasnosti korišćenja alociranih resursa, a samim tim i o aktivnosti svakog preduzeća. Ovoj grupi korisnika, navedene informacije su neophodne radi regulisanja aktivnosti preduzeća, definisanja fiskalne politike, vođenja statističke evidencije o nacionalnom dohotku i drugim podacima neophodnim za vođenje politike razvoja nacionalne privrede.

Javnost je na različite načine zainteresovana za rad preduzeća. To se prvenstveno odnosi na lokalnu javnost, gde preduzeće ostvaruje svoju aktivnost. Ovo iz razloga što od efikasnosti (rentabilnosti) poslovanja preduzeća zavisi razvoj pojedinih područja, mogućnost zapošljavanja ljudi itd. Pomoću računovodstvenih informacija javnost se upoznaje sa prosperitetom preduzeća i očekivanjima od njegovog daljeg poslovanja.

Uprava (menadžment) odgovorna je za poslovanje preduzeća i za realizaciju njegovih ciljeva. Menadžment koristi instrumente finansijskog izveštavanja radi ocene ostvarene rentabilnosti, likvidnosti i solventnosti. Informacije o navedenim indikatorima uspešnosti imaju veliki značaj u realizaciji plansko-kontrolnih aktivnosti i poslovnom odlučivanju, odnosno, upravljačkom procesu u celini. Sem toga, specifičnost menadžmenta kao korisnika računovodstvenih informacija, proizilazi iz njegove odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja za potrebe eksternih korisnika. Menadžment preduzeća mora prilagoditi godišnji račun sopstvenim informativnim zahtevima, kao i potrebama velikog broja korisnika kojima je on glavni izvor informacija o imovinskom i prinosnom položaju preduzeća.

Zaposleni i njihovi predstavnici tokom pregovora sa poslodavcima, trebaju informacije o položaju i uspešnosti preduzeća, kako bi se obezbedili transparentni uslovi i jednak položaj pregovarača. Takođe, zaposleni koriste finansijske informacije u proceni sigurnosti zaposlenja, tokom tekućeg, ali i budućeg perioda. Pored procene ekonomske stabilnosti i poslovnog potencijala, postojeći i potencijalni zaposleni mogu imati i dodatne zahteve koji se prvenstveno odnose na razumljivost informacija, usled činjenice da nisu nužno stručnjaci i oblasti ekonomije. Takođe, potrebne su informacije o performansama na granskom nivou i/ili o performansama konkurenata, radi komparacije sa preduzećem u kome su ili će biti angažovani. Naposletku zaposleni, često zahtevaju i neke nefinansijske informacije koje se najčešće odnose na stavove menadžmenta o učešću osoblja u procesu odlučivanja, o izgledima za unapređenje i sl., što nameće zaključak da zaposleni imaju zahteve za specifičnim izveštajima, koji će sadržati informacije i nefinansijskog karaktera.

Analitičari i konsultanti su finansijski eksperti, koji savetodavno pružaju podršku ostalim korisnicima finansijskih izveštaja i tako utiču na njihovu -politiku poslovanja. Prethodno navedene zainteresovane strane za poslovanje preduzeća imaju različite informacione zahteve, što utiče i na potrebe njihovih

analitičara i konsultanata, kojima su neophodne detaljnije i sofisticiranije informacije za pružanje usluga svojim klijentima.

Analizirane interesne grupe su primarni korisnici finansijskih izveštaja preduzeća. Oni su neposredno povezani sa preduzećem, posredstvom ugovora i imaju neposredni uticaj na poslovanje konkretnog izveštajnog entiteta, uz respektovanje going-concern principa.

Pored primarnih, javljaju se i sekundarni korisnici finansijskih izveštaja. Sekundarni korisnici imaju uticaj ili trpe uticaj poslovanja preduzeća, ali ne uslovljavaju njegov opstanak na tržištu. U ovu grupu korisnika spadaju: konkurencija, vlada tj. država i njene institucije i šira javnost (mediji, predstavnici potrošača, specijalne interesne grupe)

5. Podsistemi računovodstvenog informacionog sistema?

- ✓ Podsystem koji se odnosi na evidentiranje svakodnevnih poslovnih operacija i koji je usmeren na donošenje svakodnevnih rutinskih odluka,
- ✓ podsystem glavne knjige i finansijskog izveštavanja, gde se kao nosilac informacija javlja set finansijskih izveštaja,
- ✓ podsystem fiksne imovine i kapitalnih ulaganja, koji se bavi transakcijama koje se odnose na fiksnu imovinu,
- ✓ podsystem izveštavanja menadžmenta na različitim nivoima upravljanja.

6. Zahtevi korisnika od finansijskog računovodstva i izveštavanja?

Finansijsko računovodstvo, kao komponenta šireg računovodstveno informacionog sistema, mora respektovati određene zahteve koji se odnose na:

- ✓ Realnost informacija, što određuje uspostavljeni sistem, kao i socio-ekonomske karakteristike preduzeća i okruženja. Realnost pozitivno utiče na dugoročne ekonomske performanse i stabilnost poslovanja privrednog subjekta;
- ✓ Raznovrsnost informacija, koje generišu složeni procesi unutar preduzeća;
- ✓ Konciznost i sintetičnost informacija;
- ✓ Preciznost i bezbednost informacija, kroz identifikaciju najnovijih i najznačajnijih elemenata i prirode informacija;
- ✓ Identifikaciju prilika za upotrebu informacija, što zahteva znanje korisnika da prepozna trenutak kada će doneti odluku na osnovu date informacije kojom će inicirati određenu aktivnost;
- ✓ Efikasnost u primeni informacija kojima direktno nameće usvajanje i sprovođenje odluke. U suprotnom, kada je proces u toku ili završen, informacija zastareva i gubi na značaju;
- ✓ Dinamičnost informacija, što podrazumeva razvoj procesa unutar računovodstvenog informacionog sistema i njegovu evoluciju;
- ✓ Prilagođavanje informacija specifičnostima korisnika;
- ✓ Efektivnost informacija, koja se ogleda u efektima koje će informacija imati prilikom primene u poslovnom odlučivanju;
- ✓ Pouzdanost informacija tj. primenljivost u odlučivanju;
- ✓ Adekvatnost informacija, shodno hijerarhijskom nivou korisnika.

Neutralisanje određenih nedostataka finansijskog računovodstva, kao drugi zahtev u procesu obezbeđenja korisnosti ovog segmenta računovodstvenog informacionog sistema, podrazumevalo bi rešavanje problema:

- ✓ Distorzije informacija, do koje dolazi usled njihovog nenamernog, delimičnog modifikovanja prilikom prikupljanja, evidentiranja i prezentacije. Ovaj problem je posledica nepravilne koordinacije aktivnostima unutar računovodstvenog informacionog sistema, nekompetentnosti osoblja i neadekvatne informatičke podrške.

- ✓ Filtriranja informacija kada dolazi do namerne modifikacije poruke i sadržaja tokom protoka informacija, usled interesa pojedinaca da korisnik primi pogrešnu poruku.

7. Značaj transparentnog finansijskog računovodstva i izveštavanja?

Transparentnost predstavlja blagovremeno i adekvatno objavljivanje informacija o poslovnom i finansijskom učinku preduzeća, a u vezi sa vlasništvom, upravom i poslovnim procesima. Pitanje transparentnosti finansijskog izveštavanja je povezano sa izgradnjom poverenja korisnika u finansijske izveštaje i neposredno se odražava na tržišnu vrednost izveštajnog entiteta. S druge strane, transparentno tržišno okruženje, čini tržište kapitala efikasnim i pozitivno utiče na privredni prosperitet. Insistiranje na poverenju javnosti u finansijske izveštaje prouzrokovano je nepostojanjem direktne povezanosti između vlasništva i neposredne kontrole. Razdvajanje vlasništva od upravljanja može prouzrokovati nastanak agencijskog problema čije uspešno rešavanje zahteva uspostavljanje efikasnog nadzora nad menadžmentom i poboljšanje komunikacije na relaciji menadžment – investitori.

Finansijsko računovodstvo i transparentno finansijsko izveštavanje pomaže menadžerima i investitorima da identifikuju najbolje investicione mogućnosti, čime se postiže optimalna alokacija kapitala. Takođe, finansijsko računovodstvo i izveštavanje utiču na učinak preduzeća i kroz proces upravljanja. Verifikovane finansijske informacije olakšavaju investitorima praćenje poslovanja preduzeća i ostvarenje vlasničkih prava. S druge strane, poverenje u finansijske informacije je osnova za izgradnju adekvatnog sistema nagrađivanja i motivacije menadžmenta, kako bi se postigla usklađenost interesa menadžera sa interesima investitora. Finansijsko računovodstvo i transparentno finansijsko izveštavanje smanjuju negativnu selekciju i rizik likvidnosti, što se odražava i na niže troškove kapitala.

8. Korisnost finansijskih informacija za poslovno odlučivanje korisnika finansijskih izveštaja?

Finansijsko izveštavanje pruža sledeće informacije za potrebe poslovnog odlučivanja korisnika:

- ✓ korisne informacije za potrebe donošenja racionalnih poslovnih odluka investitora i kreditora;
- ✓ informacije za potrebe procene iznosa, vremena i izvesnosti tokova gotovine za potrebe investitora i kreditora, koji prvenstveno zainteresovani za finansijski položaj preduzeća kako bi procenili sposobnost preduzeća da generiše gotovinu;
- ✓ informacije o ekonomskim resursima preduzeća.;
- ✓ informacije o uspehu poslovanja;
- ✓ informacije u sticanju i upotrebi gotovine, te o usklađenosti novčanih priliva i odliva.

9. Najznačajnije pretpostavke na kojima se zasniva finansijsko izveštavanje preduzeća ?

Osnovne pretpostavke na kojima se zasniva finansijsko izveštavanje su:

- ✓ nastanak poslovnog događaja (načelo fakturisane realizacije – učinci po osnovu nastalog poslovnog događaja se priznaju i računovodstveno obuhvataju u obračunskom periodu kada je poslovni događaj nastao) i
- ✓ trajnost (stalnost) poslovanja privrednog subjekta (going concern – u procesu finansijskog izveštavanja se pretpostavlja da će preduzeće nastaviti da radi, a ako nema dokaza za kontinuitet onda se takva činjenica obavezno ističe).

10. Načela finansijskog izveštavanja su :

- ✓ Načelo doslednosti – konzistentnosti (consistency concept), koje pledira da se jednom odabrana pravila procenjivanja dosledno primenjuju iz perioda u period, odnosno da se njihova promena vrši samo u slučaju nastanka novih okolnosti koje promenu čine opravdanom sa aspekta fer i korektnog izveštavanja.

- ✓ Načelo opreznosti (prudence concept), koje proizlazi iz principa zaštite poverilaca i teži sprečavanju precenjivanja neto imovine preduzeća. U okviru ovog načela posebno se ističu: o princip realizacije – u obzir se mogu uzeti samo realizovani dobiti; o princip impariteta – u obzir se moraju uzeti sve moguće obaveze i potencijalni gubici.
- ✓ Načelo razgraničenja (accruals concept) – transakcije se obuhvataju u momentu nastanka, pri čemu se prioritet daje trenutku nastanka prihoda, a rashodi se povezuju sa prihodima zbog kojih su nastali. Načelo pojedinačnog procenjivanja – komponente imovine i obaveza treba procenjivati posebno (odvojeno).
- ✓ Načelo identiteta – bilans otvaranja svake poslovne godine mora se podudarati sa zaključnim bilansom prethodne godine.

11. Kvalitativne karakteristike finansijskih informacija (fundamentalne)?

Kvalitativne karakteristike korisnih finansijskih informacija:

1) Fundamentalne kvalitativne karakteristike

- relevantnost
- verodostojno prikazivanje

Relevantnost informacija se odnosi na sposobnost da se na osnovu istih napravi razlika u odlukama koje korisnici finansijskih izveštaja donose. Odnosno, da korisnici nisu raspolagali relevantnim informacijama doneli bi drugačije odluke od onih koje su zaista doneli. Relevantne informacije treba da poseduju:

- prediktivnu vrednost,
- potvrđujuću vrednost, ili
- prediktivnu i potvrđujuću vrednost.

Prediktivna vrednost znači da informacija mora da bude od pomoći u predviđanju budućih ishoda.

Potvrđujuća vrednost predstavlja sposobnost informacije da potvrdi ishod ranijih predviđanja ili da koriguje predhodne evaluacije koje je obavio korisnik informacija.

Informacije koje imaju prediktivnu vrednost (vrednost predviđanja) često imaju i vrednost potvrđivanja (npr. informacija o prihodima za tekuću godinu, koja se može koristiti kao osnov za predviđanje – služi za svrhe predviđanja, takođe se može koristiti za poređenje sa predviđanjima prihoda za tekuću godinu koja su napravljena predhodnih godina – povratna ili feedback informacija).

Na relevantnost informacija utiče i njena materijalnost – materijalnost je aspekt relevantnosti svojstven određenom entitetu.

Verodostojnosti informacija obuhvata potpunost, neutralnosti i zahtev da informacije ne sadrže materijalne greške. Potpunost obuhvata skup svih informacija koje su neophodne korisniku kako bi razumeo ekonomsku pojavu /stavku koja se opisuje (npr. potpun opis grupe imovine uključuje : opis prirode imovine u grupi, vrednost pojedinačne imovine u grupi i objašnjenje njene vrednosti. Za neke stavke, neophodno je navođenje značajnih činjenica o kvalitetu i prirodi stavki, faktorima i okolnostima koji mogu uticati na njihov kvalitet i prirodu, kao i obrazloženje načina utvrđivanja njihove vrednosti).

Neutralnost informacija se odnosi na objektivnost, nepristrasnost i ne izazivanje bilo kakve nedoumice kod njenih korisnika (npr. finansijski izveštaji nisu neutralni ukoliko sadrže informacije koje su odabrane i prikazane na način da utiču na donošenje odluka ili procenu korisnika kako bi se ostvarili unapred određeni ciljevi sastavljača finansijskih izveštaja).

Informacija oslobođena od materijalnih grešaka – ukoliko u opisu ekonomskih pojava ne postoje greške ili propusti i ukoliko je proces koji je korišćen za dobijanje prezentovanih informacija odabran i primenjen bez grešaka u samom procesu. Oslobođenost od grešaka ne podrazumeva savršenu tačnost.

12. Kvalitativne karakteristike finansijskih informacija (unapređujuće)?

2) Unapređujuće kvalitativne karakteristike su dodatne kvalitativne karakteristike koje nemogu učiniti informaciju korisnom ukoliko ista nije relevantna i verodostojna. U unapređujuće karakteristike ubraja se:

- uporedivost
- proverljivost
- blagovremenost
- razumljivost
- Uporedivost obuhvata vremensku i prostornu uporedivost informacija. Proverljivost obezbeđuje kredibilitet informacijama sadržanim u finansijskim izveštajima na način da različita stručna i nezavisna lica postignu saglasnost, koja ne mora biti bezuslovna, da informacije verno predstavljaju ekonomske pojave. Razlikujemo direktnu proverljivost (npr. kroz opservaciju cena hartija od vrednosti na aktivnom tržištu) i indirektnu proverljivost (npr. proveravanjem iznosa dobijenih upotrebom modela kod utvrđivanja fer vrednosti sredstva. Fer vrednost izračunata pomoću modela - iako značajno zavisi od prosuđivanja, može zadovoljiti uslov proverljivosti). Blagovremenost informacija se odnosi na dostupnost korisnicima finansijskih izveštaja pre donošenja odluka. U tom smislu, starije informacije su manje korisne (mala upotrebna vrednost), dok neke informacije ipak mogu biti blagovremene, pa samim tim i korisne iako su dostupne nakon isteka izveštajnog perioda (npr. informacije na osnovu kojih neki korisnici utvrđuju i ocenjuju trendove). Razumljivost informacija osigurava se prezentovanjem informacija na način razumljiv korisnicima finansijskih izveštaja koji poseduju adekvatan nivo znanja iz oblasti poslovanja entiteta i računovodstva i finansijskog izveštavanja. Pri tom, informacije o delikatnim, složenim problemima ne treba izostavljati iz finansijskih izveštaja polazeći od premise da ih neki korisnici neće moći razumeti. Izostavljanjem takvih informacija, finansijski izveštaji bi bili nepotpuni, a time i netačni.

13. Elementi finansijskog izveštavanja?

Finansijski izveštaji se u normalnim okolnostima sastavljaju u skladu sa principom kontinuiteta poslovanja. Oni prikazuju finansijske efekte transakcija i drugih događaja svrstanih u grupe u skladu sa njihovim ekonomskim karakteristikama. Takve grupe se nazivaju elementima finansijskih izveštaja.

Elementi bilansa stanja:

- Imovina (sredstva)- Imovina je resurs koji je pod kontrolom entiteta kao rezultat prošlih događaja i od koga se očekuje pritanje budućih ekonomskih koristi.
- Obaveze - Obaveza je sadašnja obaveza entiteta koja je proistekla iz prošlih događaja a čije će izmirenje dovesti do odliva resursa (sredstava) iz entiteta koji sadrže ekonomske koristi.
- Kapital - Kapital (sopstveni) je rezidualno učešće u imovini entiteta nakon oduzimanja svih njegovih obaveza. Kapital = imovina - obaveze.

Imovina, obaveze i kapital determinišu finansijski položaj (stanje) entiteta.

Elementi bilansa uspeha (računa dobitka i gubitka):

Prihodi predstavljaju povećanja ekonomskih koristi tokom obračunskog perioda u obliku povećanja imovine ili smanjenja obaveza, koja imaju za rezultat porast kapitala (sopstvenog). Prihodima se ne smatraju povećanja kapitala koja su posledica transakcija između entiteta i vlasnika (npr. po osnovu uplata vlasnika).

Rashodi predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi tokom obračunskog perioda u obliku smanjenja imovine ili povećanja obaveza koja imaju za rezultat smanjenje sopstvenog kapitala. Rashodima se ne smatraju smanjenja kapitala koja nastaju po osnovu transakcija između entiteta i vlasnika (npr. isplate vlasnicima)

Prihodi i rashodi determinišu rezultat poslovanja entiteta.

Elementi bilansa stanja i bilansa uspeha se raščlanjavaju u skladu sa potrebama korisnika finansijskih izveštaja, na način koji je najkorisniji za svrhe donošenja ekonomskih odluka.

14. Instrumenti finansijskog izveštavanja?

U osnovne računovodstvene izveštaja spadaju Bilans stanja i Bilans uspeha. Ovi izveštaju predstavljaju sastavni deo završnog računa preduzeća i pokazuju finansijski položaj i uspešnost u poslovanju preduzeća u toku poslovne godine. Pružaju informativnu podršku u oceni poslovanja preduzeća prvenstveno eksternim korisnicima (investitori, kreditori, dobavljači, vladine agencije, poreski organi, statistika i sl.), ali i internim korisnicima zaposlenima, vlasnicima, i najvišem nivou menadžmenta.

Takođe u većini razvijenih tržišnih privreda završni račun preduzeća uključuje još Bilans tokova gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu i Napomene uz finansijske izveštaje.

Bilans stanja

Bilans stanja predstavlja pregled celokupne imovine preduzeća na određeni dan. Sama reč BILANS ukazuje težu, jer potiče od italijanske reči bilancio- vaga sa dva tase na kojoj je uspostavljena ravnoteža. Bilans stanja se sastoji iz AKTIVE u okviru koje se iskazuju sredstva i PASIVE u okviru koje se iskazuju izvori (poreklo) tih sredstava.

Bilans stanja se može sastaviti u formi:

- ✓ dvostranog računa pri čemu se na levoj strani iskazuju sredstva u okviru aktive, a na desnoj strani izvori u okviru pasive.
- ✓ jednostranog računa pri čemu se na levoj strani iskazuju sredstva u okviru aktive, a ispod toga izvori tih sredstava u okviru pasive.

U praksi se koristi bilans stanja jednostranog računovodstva, zbog lakše automatske obrade podataka.

Grupisanje sredstava u okviru aktive vrši se prema njihovoj funkciji te razlikujemo poslovna i vanposlovna sredstva. Poslovna sredstva koja se sastoje iz osnovnih i obrtnih sredstava. Pored poslovnih sredstava postoje i vanposlovna sredstva, a javljaju se pre svega u obliku sredstva rezervi.

Osnovne grupacije izvora sredstava su: izvori poslovnih sredstava i izvori vanposlovnih sredstava. U izvore poslovnih sredstava spadaju: kapital (državni, društveni, akcijski, zadružni itd.), krediti od banaka i ostali krediti i sve vrste obaveza. Ukoliko izvore sredstava razvrstamo prema poreklu možemo uočiti dve grupacije a to su:

- ✓ sopstveni izvori sredstava kod kojih postoji obaveza vraćanja prema samom vlasniku tj. suvlasniku preduzeća. U sopstvene izvore sredstava ubrajamo osnovni kapital (državni, akcijski, udeli, ulogi, društveni kapital i dr.) i rezerve (kapitalne rezerve (emisione premije), revalorizacione rezerve, zakonske rezerve, statutarne i dr.), kao i neraspoređena dobit.
- ✓ pozajmljeni izvori kod kojih postoji obaveza vraćanja prema drugim subjektima (bankama, kreditorima, investitorima, dobavljačima) i gde je gotovo uvek definisan rok vraćanja. Prema roku vraćanja ove izvore možemo podeliti na: dugoročne obaveze (rok vraćanja im je duži od jedne godine), kratkoročne obaveze (rok vraćanja je kraći od jedne godine)

Bilans uspeha

Bilans uspeha je finansijski izveštaj na osnovu kojeg korisnici finansijskih izveštaja mogu da steknu uvid u zarađivačku sposobnost preduzeća, kroz obezbeđivanje informacije o neto rezultatu, odnosno o dobitku ili gubitku ostvarenom u periodu na koji se izveštaj odnosi. Dobitak, odnosno, gubitak nastaje usled povećanja, odnosno, smanjenja sopstvenog kapitala, što proizilazi iz poslovnih aktivnosti preduzeća i može se obračunati poređenjem početnog i krajnjeg stanja bilansne pozicije „kapital“, nakon čega se vrši korigovanje tako dobijene razlike za naknadna ulaganja i povlačenja kapitala od strane vlasnika.

Ovakvo informisanje o poslovnom rezultatu je nedovoljno za korisnike finansijskih izveštaja, te se nameće potreba za dubljim sagledavanjem izvora neto rezultata poslovanja kao razlike između prihoda i rashoda koji se obuhvataju na računima uspeha, a čijim zaključivanjem na kraju perioda dolazimo do bilansa uspeha. Iz ovoga proizilazi da je bilans uspeha najbitniji finansijski izveštaj koji ukazuje na profitabilnost preduzeća. On predstavlja izdvojeni deo bilansa stanja u koji se unosi podatak o ostvarenom rezultatu poslovanja koji je utvrđen u bilansu uspeha. Rezultat poslovanja se može javiti kao neraspoređeni (akumulirani) dobitak ili gubitak. Neraspoređeni dobitak evidentira se u okviru pozicije sopstveni kapital u pasivi bilansa stanja, dok se gubitak beleži u aktivi bilansa stanja ili u pasivi kao odbita stavka od sopstvenog kapitala. Na ovaj način bilans uspeha ostvaruje svoju funkciju utvrđivanja poslovnog rezultata i njegovog prenošenja radi kompletiranja bilansa stanja. Poput bilansa stanja i bilans uspeha može biti prikazan u dve forme:

- ✓ forma dvostranog pregleda (forma konta)
- ✓ forma liste (štafelna forma).

Bilans tokova gotovine

Bilans tokova gotovine informiše zainteresovane korisnike o prilivima i odlivima gotovine, o tome koji su izvori gotovine i na koji način je korišćena. Na osnovu njega moguće je sagledati sposobnost preduzeća da plati svoje obaveze i isplati dividende i identifikovati eventualne potrebe za angažovanjem eksternih izvora finansiranja.

Ovaj izveštaj prilikom njegove pripreme i prezentacije rasčlanjuje se na tri toka gotovine:

Gotovinski tok poslovne aktivnosti proizilazi iz glavne delatnosti preduzeća, tj. iz priliva novca od prodaje dobara i činjenja usluga i odliva koji nastaju u vezi sa izmirenjem obaveza prema dobavljačima, poveriocima, akcionarima, kao i odliva zbog novih ulaganja.

Gotovinski tok investicione aktivnosti obuhvata ulaganja u resurse (ulaganja u osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja, učešće u kapitalu povezanih pravnih lica i sl.) i prilive po osnovu prodaje osnovnih sredstava, naplate kredita i kamate, dividendi i učešća u dobitku.

Gotovinski tok aktivnosti finansiranja obuhvata novčane tokove koji se javljaju usled pribavljanja kapitala iz eksternih izvora (emitovanje akcija, obveznica, menica, hipoteka i sl.) i otplate po osnovu finansijskog lizinga, plaćenih kamata na dugove i dividende i sl.

Ovakvim rasčlanjivanjem gotovinskih tokova omogućava se sagledavanje doprinosa pojedinih segmenata poslovanja generisanju gotovine u toku poslovanja preduzeća.

Izveštaj o promenama na kapitalu

Izveštaj o promenama na kapitalu je sastavni deo seta finansijskih izveštaja čija se uloga ogleda u informisanju o promenama neto imovine preduzeća nastalim u toku poslovne godine, „nezavisno od toga da li su te promene proistekle iz obračuna u bilansu uspeha ili iz transakcija koje nemaju karakter

rashoda ili prihoda, ili, pak zbog promena računovodstvenih politika ili korekcija po osnovu fundamentalnih grešaka“

Promene na kapitalu (neto imovini), u smislu povećanja ili smanjenja, nastaju kao rezultat nastanka prihoda i rashoda iskazanih u bilansu uspeha, kao i usled povećanja ili smanjenja neto imovine knjiženih direktno na računima kapitala. Takođe, izveštaj o promenama na kapitalu „statičke pokazatelje vrednosti elemenata sopstvenog kapitala prikazane u bilansu stanja prezentuje i sa stanovišta njihove promene tokom obračunskog perioda.

Napomene (Beleške) uz finansijske izveštaje

Prethodno obrađeni finansijski izveštaji imaju zadatak da pruže informacije vezane za finansijski položaj, zarađivačku sposobnost, novčane tokove i promene na kapitalu, koje su pre svega kvantitativne prirode. Međutim, za korisnike seta finansijskih izveštaja ovaj vid informisanja nije dovoljan, te se javlja zahtev za pružanjem dodatnih opisnih informacija radi povećanja upotrebne vrednosti gore navedenih izveštaja. Takve informacije se prezentuju u Napomenama uz finansijske izveštaje koje „dodatno pojašnjavaju strukturu, vrednost i obeležja nekih pozicija u ostalim izveštajima. Napomene uz finansijske izveštaje kao sastavni deo seta finansijskih izveštaja imaju trojaku funkciju, one doprinose: boljoj interpretaciji i razumevanju finansijskih izveštaja; njihovom rasterećenju; kao i njihovoj dopuni dodatnim informacijama koje mogu biti od značaja za donosioce odluka.

15. Potreba za harmonizacijom finansijskog izveštavanja?

Proces internacionalizacije ekonomskih odnosa i ekonomske integracije u uslovima globalizacije poslovanja, nameće potrebu usklađivanja računovodstvene teorije i prakse između pojedinih zemalja. Rezultat toga bili bi uporedivi i razumljivi finansijski izveštaji pripremani u različitim zemljama širokom krugu korisnika, čime bi se podstaklo međunarodno kretanje roba, usluga, kapitala i ljudi. Sveobuhvatan proces prevazilaženja razlika u računovodstvenim sistemima pojedinih zemalja predstavlja proces harmonizacije finansijskog izveštavanja. Na ovaj način osigurava se podudaranje računovodstvenih praksi pojedinih nacionalnih ekonomija. Viši nivo harmonizacije znači i manje prisutnih razlika u računovodstvenim i revizorskim načelima, postupcima i metodama pripreme i publikovanja finansijskih informacija, kao i smanjenje razlika u pojmovima i terminologiji. Harmonizacija finansijskog izveštavanja znači lakše poslovno komuniciranje između privrednih subjekata širom sveta, kao i bolje razumevanje sadržine finansijskih izveštaja od strane tržišnih aktera. Praktično proces harmonizacije se postiže razvojem i primenom međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i međunarodnih revizijskih standarda. Međunarodni standardi su osnova za prevazilaženje razlika u računovodstvenim sistemima, jer se njihovom primenom postiže visok nivo jednoobraznosti i transparentnosti u finansijskom izveštavanju pojedinih entiteta nezavisno od toga koja je njihova delatnost i u kojoj zemlji posluju

16. Međunarodne razlike u finansijskom izveštavanju (faktori ekonomskog okruženja, faktori političkog okruženja, faktori pravnog i poreskog okruženja?)

Faktori koji utiču na razlike u računovodstvenim sistemima mogu se klasifikovati u nekoliko grupa, i to:

- ✓ faktore ekonomskog okruženja,
- ✓ faktore političkog okruženja,
- ✓ faktore pravnog i poreskog okruženja,
- ✓ faktore poslovnog okruženja,
- ✓ faktore profesionalnog okruženja,
- ✓ faktore kulturološkog okruženja,
- ✓ faktore obrazovnog okruženja,
- ✓ faktore internacionalnog okruženja.

Ekonomsko okruženje utiče na pojedine računovodstvene sisteme, jer određuje potrebe za informacijama koje će biti prezentovane u finansijskim izveštajima i ostalim računovodstvenim iskazima. Ekonomski ambijent za poslovanje entiteta karakteriše vlasništvo, otvorenost ekonomija, nivo ekonomskog razvoja, internacionalno tržište. Uticaj instituta privatne svojine ogleda se u povećanju potrebnog obima i kvaliteta finansijskih informacija, jer je primarna uloga finansijskih izveštaja u tržišnim ekonomijama zaštita interesa vlasnika kapitala. Nasuprot tome u planskim ekonomijama, uloga finansijskog izveštavanja je irelevantna i svodi se na podmirivanje informacionih potreba državnih organa u vođenju makroekonomske politike. Razvijene tržišne ekonomije sa računovodstvenom tradicijom svoje računovodstvene sisteme zasnivaju na unapređenoj računovodstvenoj praksi, što je osnova kvalitetnom, transparentnom i uporedivom finansijskom izveštavanju.

Političko okruženje finansijskog izveštavanja čini politički sistem i državni intervencionizam u oblasti ekonomskog uređenja. Političke sisteme razvijenih zemalja u svetu karakteriše visok nivo demokratije, političkih sloboda i stabilnosti. Navedene karakteristike se reflektuju i na ekonomski ambijent, a samim tim i na računovodstveni sistem koji je dominantno pod uticajem računovodstvene profesije i tržišta. S druge strane, politički sistemi zemalja u razvoju su nestabilni i promenljivi. Za razliku od razvijenih država, gde političko okruženje, zbog svoje homogenosti, nije opredeljujuće za regulatorni okvir računovodstva i njegovu praktičnu primenu, računovodstveni sistemi zemalja u razvoju mogu biti pod značajnim uticajem političkog sistema i državnog intervencionizam

Polazeći od pravnog utemeljenja, može se napraviti razlika između računovodstvenog sistema zasnovanog na rimskom pravu tj. kontinentalnog modela i računovodstvenog sistema zasnovanog na običajnom pravu tj. anglo-saksonski model. Računovodstveni sistemi zasnovani na rimskom pravu daju legitimitet računovodstvenim standardima i procedurama, iza kojih stoji čvrsta pozicija države, kao i interesnih grupa poput banaka, sindikata, poslovnih udruženja. Računovodstvo je detaljno i sveobuhvatno uređeno propisima i pravilima i ostavlja malo prostora za prosuđivanje i tumačenje.

S druge strane, računovodstveni sistemi zasnovani na običajnom pravu su uređeni setom računovodstvenih pravila i politika koje utvrđuju profesionalne organizacije privatnog sektora, dok je uticaj javnog sektora ograničen. Ovaj tip računovodstvenog sistema je prilagodljiviji, inovativniji i agilniji, a fokusira se na pružanje transparentnih i blagovremenih informacija u cilju zaštite prava investitora i akcionara. Sistem oporezivanja je blisko povezan sa regulatornim okvirom računovodstva. Povezanost finansijskih izveštaja sa poreskim propisima, zavisi od participacije poreskih vlasti u uređenju računovodstva.

17. Značaj kvalitetnog finansijskog izveštavanja u globalnoj ekonomiji?

Kvalitetan model finansijskog izveštavanja koji je efikasno implementiran u privredni sistem jedne države ima višestruki pozitivni uticaj, i to u:

- Privlačenju stranih, direktnih i portfolio investicija;
- Porastu sklonosti ka investiranju i štednji, te razvoju finansijskog tržišta;
- Većeg poverenja investitora i kreditora u prikazane performanse preduzeća, pa samim tim smanjenja cene kapitala;
- Dostupnijih izvora finansiranja za mala i srednja preduzeća
- Smanjenje informativne asimetrije koja postoji između menadžmenta i eksternih korisnika;

- Unapređenja korporativnog upravljanja
- Transparentna privatizacija državnih preduzeća;
- Stvaranje relevantne i pouzdane informacione osnove za vođenje makroekonomske politike države.

18. Harmonizacija, standardizacija i konvergencija finansijskog izveštavanja?

U računovodstvenom smislu, harmonizacija se može definisati kao proces donošenja međunarodnih računovodstvenih standarda kao svojevrtnih sporazuma između zemalja koje bi time prihvatile primenu jedinstvenih propisa za odmeravanje i obelodanjivanje u finansijskim izveštajima entiteta koji posluju na njihovom području. Harmonizacijom se postiže viši nivo usklađenosti između različitih nacionalnih setova računovodstvenih standarda, metoda i formata finansijskog izveštavanja. Pri tom, fokus harmonizacije nije na ukidanju računovodstvenih praksi, već na povećanju njihove uporedivosti, čime „računovodstvo odmiče od potpunih razlika u računovodstvenim praksama“. Ovakvim pristupom, umanjuju se razlike u pojedinim računovodstvenim praksama, sa konačnim ishodom u „okupljanju oko jedne od postojećih računovodstvenih metoda ili grupe sličnih metoda.“

Standardizacijom se označava proces u kome svi učesnici prihvataju primenu istih ili veoma sličnih računovodstvenih pravila sa konačnim rezultatom u potpunoj jednoobraznosti. Standardizacija podrazumeva nametanje rigidnije i uže grupe pravila, odnosno, jednog standarda za sve učesnike u procesu finansijskog izveštavanja. Iako standardizacija podrazumeva uspostavljanje „čvršćih“ pravila, u pomenutom kontekstu, ne postoji jasno razgraničenje ova dva pojma. Primera radi, harmonizacija se kao pojam obično povezuje sa zakonodavstvom Evropske unije, dok se terminom standardizacija najčešće označava delovanje Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Standards Accounting Board - IASB).

Konvergenicija finansijskog izveštavanja podrazumeva kvalitativno drugačiji pristup u povećanju uporedivosti računovodstvenih praksi, koji pored prihvatanja najboljih rešenja, obuhvata i razvoj potpuno novih računovodstvenih metoda.

19. Razlike i grupisanje pojedinih računovodstvenih sistema?

Generalno postoje tri modela uređenja finansijskog izveštavanja:

- ✓ Britansko američki (Velika Britanija, SAD, Indija)
- ✓ Kontinentalni model (Nemačka, Francuska i sl)
- ✓ Mešoviti sistem (nekadašnje socijalističke zemlje)

Razlike u sistemima finansijskog izveštavanja između pojedinih zemalja proizilaze iz:

- Odnosa kompanija
- Izvora finansiranja
- i pravnog sastava.

U SAD-u i Velikoj Britaniji industrijalizacija dovela je do rasta kompanija, pa i potreba za kapitalom. U ovim zemljama je kapital prikupljan na berzama, te preduzeća karakteriše izrazita disperzija vlasništva sa velikim brojem malih deoničara. U ovakvim uslovima investitori su odvojeni od funkcije upravljanja pa se informišu putem finansijskih izveštaja. U ovim zemljama se finansijsko izveštavanje se ne reguliše zakonom, već se zakonima definišu nezavisne profesionalne institucije koje uređuju finansijsko izveštavanje uz pomoć računovodstvenih standarda.

U Evropi, kao dominantni finansijeri javljaju se velike banke, pa preduzeća u ovim zemljama imaju koncentrisanije vlasništvo. Investitori i kreditori u ovakvim uslovima informacione potrebe zadovoljavaju u kontaktu sa kompanijom i uvidom u njihovo poslovanje. Navedene zemlje uglavnom regulišu finansijsko izveštavanje putem zakonskih propisa.

20. Značaj razvoja jedinstvenog seta međunarodnih standarda u procesu harmonizacije finansijskog izveštavanja?

Razvoj jedinstvenog seta visokokvalitetnih standarda u procesu harmonizacije računovodstva i finansijskog izveštavanja ima veliki značaj za veliki broj različitih interesenata poput:

- Kompanija,
- Invenitora,
- Kreditora,
- Finansijskih analitičira,
- Ostalih učesnika na tržištu kapitala,
- Međunarodnih računovodstvenih firmi,
- Profesionalnih računovođa,
- Nacionalnih regulatora na tržištu kapitala
- Poreskih vlasti i drugih državnih institucija,
- Sindikata zaposlenih u multinacionalnih kompanija.

Kompanije u uslovima postojanja globalnih standarda prave uštede u troškovima kreiranja, publikovanja i revizije finansijskih izveštaja. To dovodi do olakšanog komuniciranja između tržišnih učesnika, a samim tim i olakšanog pristupa investitorima i kreditorima, te pribavljanju kapitala pod povoljnijim uslovima. Osim toga, primena jedinstvenih standarda omogućava adekvatnu procenu performansi preduzeća, kao i smanjenju nesigurnosti i nesporazuma unutar kompanija. Jedinstvena profesionalna regulativa olakšava fluktuaciju računovođa širom sveta.

Investitorima se primenom globalnih standarda, olakšava prikupljanje informacija o poslovanju preduzeća, a samim tim i smanjuju troškovi vezani za upoznavanje različitih računovodstvenih sistema i poređenje informacija pripremani u uslovima različitih računovodstvenih regulativa. Takođe, smanjuje se informacioni rizik, kao i rizik od nerazumevanja finansijskih informacija. Osim toga, na ovaj način se povećava poverenje u finansijske izveštaje i smanjuje mogućnost pogrešnih investicionih procena i propuštanja poslovnih mogućnosti.

Slično investitorima, kreditori, posebno međunarodni kreditori, imaju jasniji uvid u poslovanje kompanija čiji su finansijski izveštaji pripremani u skladu sa globalnim standardima, što im omogućava adekvatniju procenu kreditnog boniteta preduzeća.

Ostali učesnici, poput berzi, brokerskih i dilerskih kuća su zainteresovani za razvoj i primenu globalnih standarda, usled činjenice da globalni standardi smanjuju troškove finansijskog izveštavanja za kompanije koje su učesnici na tržištu kapitala. To berze čini atraktivnijim za učesnike.

Globalni standardi koriste međunarodnim računovodstvenih firmi, jer im olakšava pronalaženje adekvatnog osoblja, osigurava lakši transfer osoblja, uz smanjenje troškova edukacije osoblja. Za računovodstvene profesionalce jedinstvena regulativa olakšava pronalaženje posla, jer je njihovo znanje primenljivo širom sveta.

Za nacionalne regulatore primena globalnih standarda smanjuje troškove regulisanja finansijskog izveštavanja, izbegavaju se naponi na polju donošenja nacionalne regulative. Takođe, na ovaj način se podstiče kretanje kapitala van okvira nacionalnih ekonomija.

Poreske vlasti i druge državne institucije lakše prate poslovanje kompanija u međunarodnim uslovima, ukoliko postoji jedinstveni pristup u finansijskom izveštavanju, dok za sindikate na ovaj način se olakšava procena performansi preduzeća što im stvara bolju poziciju u pregovorima sa menadžmentom.

21. Uloga IASB i IASC u razvoju globalnih standarda i harmonizaciji finansijskog izveštavanja?

International Accounting Standards Committee – IASC (Komitet za međunarodne računovodstvene standarde) je osnovan 1973, s ciljem harmonizovanja računovodstvenih principa koje koriste preduzeća širom sveta. Osnivači IASC su devet profesionalnih organizacija iz najrazvijenijih zemalja sveta. Sedište IASC je u Londonu, a sama organizacija je imala veliku saradnju sa Međunarodnom federacijom računovođa tj. IFAC. Od 1973. do 2001. IFAC se bavio razvojem MRS čija je namena bila zamena za nacionalne računovodstvene standarde i ugradnja u regulative širom sveta. Obzirom da je IFAC privatna organizacija, on nije posedovao autoritet nametanja primene standarda.

IFAC je 2001. godine reorganizovan u IASB – International Accounting Standard Board (Odbor za međunarodne računovodstvene standarde). IASB je nezavisno telo koje se bavi razvojem i donošenjem međunarodnih standarda. Sedište Odbora je u Londonu, a on funkcioniše pod okriljem IFRS Fondacije. Odbor je odgovoran za : donošenje standarda i odobrenje tumačenja koja razvoje Komitet za tumačenje MSFI. IASB je u inicijalnoj fazi rada prihvatio IASC-ove MRS, da bi kroz Projekat unapređenja do 2004. godine, stavio van snage 15 i redizajnirao 14 standarda, uz redukciju dozvoljenih opcija. Danas, delokrug. Aktivnosti IASB su usmerene na postizanje sledećih ciljeva:

1. razvoj, u javnom interesu, jedinstvenog seta kvalitetnih, razumljivih, primenljivih i globalno prihvatljivih standarda finansijskog izveštavanja zasnovanih na jasno formulisanim principima;
2. promovisanje striktno primene standarda
3. uvažavanje potreba entiteta različitih veličina i vrsta koji posluju u različitim ekonomskim okruženjima prilikom ispunjavanja prethodna dva cilja, a u skladu sa mogućnostima
4. promovisanje i olakšavanje usvajanja MSFI, putem konvergencije (približavanja) nacionalnih standarda i MSFI

22. Uloga IFAC- a u unapređenju računovodstva i harmonizaciji finansijskog izveštavanja?

Doprinos u jačanju računovodstvene profesije na globalnom nivou pruža IFAC – International Federation of Accountants (Međunarodna federacija računovođa). Ova asocijacija je formirana 1977. godine, nakon 11. Svetskog kongresa računovođa, sa zadatkom da radi na razvoju stabilne i jake međunarodne ekonomije, promovišući i uspostavljajući međunarodne računovodstvene standarde. Danas, IFAC broji preko 175 članova – profesionalnih računovodstvenih tela iz preko 130 jurisdikcija, što obuhvata više od 3 miliona računovođa u praksi, obrazovanju, javnom sektoru, industriji i trgovini. Legitimitet IFAC-a proizilazi iz članstva, jer su profesionalne organizacije u obavezi da promovišu kvalitet i ugled računovodstvene profesije. Osnovne aktivnosti IFAC su:

- rad u javnom interesu kroz razvoj, promociju i odražavanje profesionalnih standarda i Etičkog kodeksa, kao i putem podrške usaglašavanju standarda finansijskog izveštavanja, revizije, etike, obrazovanja,
- rad na efikasnom funkcionisanju globalne ekonomije, usled povećanja poverenja u kvalitet i pouzdanost finansijskih informacija,
- podsticanju privrednih subjekata na ostvarivanje visokih performansi, uz osiguranje kvaliteta u pružanju usluga iz oblasti računovodstva i revizije.
- rad na pitanjima javne politike povezanih sa kvalitetom, integritetom i nezavisnošću računovodstvene profesije, kao i na regulatornim pitanjima koja se odnose na reviziju i računovodstvo, što zahteva činjenje napora da se interesno povezane organizacije revizora i računovođa umreže i saraduju.

23. Uređenje procesa finansijskog izveštavanja?

Računovodstvena regulativa predstavlja normativni okvir kojim se uređuje prikupljanje podataka o poslovnim događajima, vođenje poslovnih knjiga, priprema i prezentacija finansijskih izveštaja i ostalih računovodstvenih iskaza, na određenom području (koje se najčešće poklapa sa teritorijom države). Pojam regulativa ima koren u latinskoj reči regula, što znači pravilo, propis, merilo. Otuda,

računovodstvena regulativa obuhvata sva pravila, propise, načela, principe i standarde kojima se propisuje materija iz oblasti računovodstva i revizije, bez obzira ko propisuje iste. Računovodstvena regulativa obuhvata standarde, načela računovodstvene profesije, kao i zakone koje donosi zakonodavna skupština tj. legislativu. Računovodstvena legislativa je uži pojam od regulative i označava skup zakonskih normi iz oblasti računovodstva i revizije donetih od strane zakonodavnih tela jedne zemlje. Proces finansijskog izveštavanja na međunarodnim i nacionalnom nivou može biti uređen tj. definisan na nekoliko načina:

- Regulisanjem putem zakona (Zakon o računovodstvu, Trgovački zakon, Direktive)
- Regulisanjem putem standarda i računovodstvenim načelima
- Regulisanje kombinovanim pristupom

Institucije koje se bave finansijskim izveštavanjem u procesu urešenja imaju dve funkcije i to:

- a) definisanje i priprema regulative
- b) implementacija računovodstvene regulative u praksi.

24. Šta uređuje računovodstvena legislativa?

Računovodstvenom legislativom zakonodavac stvara ambijent za delovanje računovodstvene profesije i finansijsko izveštavanje, tako što:

- ✓ definiše normativnu osnovu, koja može biti zasnovana na globalnim, regionalnim i nacionalnim propisima,
- ✓ uspostavlja telo za javni nadzor,
- ✓ određuje kriterijume za razvrstavanje entiteta, kao i zahteve finansijskog izveštavanja shodno kategoriji kojoj pojedini entiteti pripadaju,
- ✓ određuje obaveznu reviziju,
- ✓ određuje obavezu sertifikacije profesionalnih računovođa u procesu sticanja stručnog zvanja,
- ✓ definiše potrebu za trajnim obrazovanjem i sl.

25. Šta čini profesionalnu računovodstvenu regulativu?

Profesionalna računovodstvena regulativa obuhvata propise koje kreiraju i usvajaju relevantne profesionalne organizacije, a čija se primena zasniva na poimanju njihove korisnosti za finansijsko izveštavanje i profesionalnoj odgovornosti priređivača finansijskih izveštaja

Profesionalna računovodstvena regulativa se može definisati kao skup svojevrsnih sporazuma računovodstvene struke sistematizovanih u vidu konceptata, standarda i kodeksa, kojim se bliže određuje računovodstveni tretman i postupanje profesionalnih računovođa prilikom odmeravanja i obelodanjivanja pojedinih poslovnih događaja i transakcija u finansijskim izveštajima.

26. Pojam i uloga Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje?

Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje opisuje *fundamentalne (bazične) koncepte* koji se nalaze u osnovi finansijskih izveštaja opšte namene koji se sastoje i prezentuju na bazi MSFI. U Okviru se definiše:

- ✓ cilj finansijskog izveštavanja,
- ✓ fundamentalne i poboljšavajuće kvalitativne karakteristike informacija u finansijskim izveštajima i ograničenja za njihovo ostvarenje,
- ✓ osnovne pretpostavke za sastavljanje finansijskih izveštaja i
- ✓ elemente finansijskih izveštaja i polazne osnove njihovog priznavanja i merenja (procenjivanja).

Prednosti Okvira ogledaju se u :

- ✓ pružanju osnove za razmatranje i usvajanje standarda i tumačenja
- ✓ povećavanju stepena međusobne usaglašenosti (konzistentnosti) standarda i tumačenja

- ✓ pružanju osnove za rešavanje računovodstvenih problema kojima se direktno ne bavi nijedan standard niti tumačenje
- ✓ uspostavljaju računovodstvene terminologije, koja olakšava razmatranje računovodstvenih problema
- ✓ pružanju parametra za računovodstvena prosuđivanja.

27. Svrha i status IASB-ovog Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje?

IFAC je prvi Konceptualni okvir doneo 1989. godine. Razvoj svetskog finansijskog tržišta, d izmenjeni uslovi poslovanja entiteta, povećanje rizika u poslovanju, pojava novih kompleksnih oblika finansijskih instrumenata usloveli su potrebu da se konceptualni okvir revidira. Osim toga, postojanje postojanje nedoslednosti, kontradiktornosti i nedorečenosti u Okviru , i u Okviru i standardima IFRS, kao i kovergencija Okvira IASB-a i Okvira FASB-a (i posledično usaglašavanje IFRS i GAAP) uticali su da FASB i IASB započnu zajednički projekat revidirana okvira 2004. Projekat se realizovao u većem broju faza, a završetkom prve faze usvojene su doredbе koje su se odnosile na revidirane ciljeve finansijskog izveštavanja i kvalitativne karakteristike finansijskih informacija. Revidirani konceptualni okvir stupio je na snagu 2010. godine.

Svrha Konceptualno okvira ogleda se u

- ✓ Definisanju osnove za preispitivanje postojećih MSFI i MRS i izgradnju novih, visoko kvalitetnih MSFI
- ✓ Definisanju osnove za donošenje zakonskih propisa
- ✓ Unapređenju procesa harmonizacije zakonskih propisa, računovodstvenih standarda i procedura u vezi sa prezentacijom finansijskih izveštaja na globalnom nivou putem obezbeđenja osnove za smanjenje broja opcija MSFI
- ✓ Pružanju pomoći sastavljačima finansijskih izveštaja u primeni MSFI, kao i u rešavanju pitanja koja nisu regulisana standardima a koja će postati predmet budućih MSFI
- ✓ Pružanje pomoći korisnicima finansijskih izveštaja u tumačenju informacija koje su sadržane u finansijskim izveštajima sastavljenim u skladu sa MSFI

Okvir nije standard, on je baza za uspostavljanje i izgradnju konzistentnih standarda. Ukoliko postoji neslaganje između Okvira i pojedinog IFRS, zahtevi IFRS prevlađuju nad zahtevima Okvira.

28. Uloga računovodstvenih standarda u finansijskom izveštavanju?

Računovodstveni standardi ili standardi finansijskog izveštavanja su merodavna pravila i principi, ustanovljena u vidu teorijsko – metodoloških objašnjenja i uputstava, primenljivih u pripremi i prezentaciji finansijskih izveštaja. Standardi povećavaju kvalitet finansijskih informacija, čineći izveštaje privrednih subjekata razumljivim i podržavajući njihovu uporedivost.

Uloga računovodstvenih standarda:

- ✓ redukuju računovodstvene alternative u pripremi finansijskih izveštaja u granicama racionalnosti, kako bi se postigla njihova uporedivost u poslovnom odlučivanju,
- ✓ obezbede viši nivo transparentnosti i tržišne discipline, putem propisivanja računovodstva na određenom području,
- ✓ kao instrument regulatornih tela, obezbede viši nivo računovodstvene tačnosti.

Računovodstveni standard obuhvata tri komponente.

1. U prvom delu je sadržan opis problema koji standard obrađuje.
2. Drugi deo je prikaz postupaka za rešenje istog. Postupci su utvrđeni kroz diskusiju ili putem istraživanja fundamentalne osnove.
3. Treći deo obuhvata propisano rešenje. Računovodstveni standardi mogu biti više ili manje detaljni i decidentni kod regulisanja računovodstvene materije. U zavisnosti od nivoa analitičnosti u pristupu, standardi mogu biti zasnovani na pravilima i principima.

29. UK GAAP, US GAAP и МСФИ/МСР – системи међународних стандарда од међународног значаја

Sistem standarda	MSFI	UK GAAP	US GAAP
Sistem standarda	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (<i>International Financial Reporting Standards – IFRS</i>)	Opšte privaćeni računovodstveni principi Ujedinjenog Kraljevstva (<i>Generally Accepted Accounting Principles – GAAP</i>)	Opšte privaćeni računovodstveni principi SAD-a (<i>Generally Accepted Accounting Principles – GAAP</i>)
Donosilac	Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (<i>International Accounting Standards Board IASB</i>)	Savet za finansijsko izveštavanje (<i>Financial Reporting Council – FRC</i>)	Odbor za standarde finansijskog računovodstva (<i>Financial Accounting Standards Board FASB</i>)
Primena	126 jurisdikcija	Ujedinjeno Kraljevstvo i Irska Republika	SAD
Konceptualni okvir	Zasnovanost na principima	Zasnovanost na principima	Zasnovanost na pravilima
Obim smernica	Manji obim smernica za industrijske grane	Manji obim smernica za industrijske grane	Veći obim smernica za industrijske grane

30. Šta su Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja?

MSFI je „visokokvalitetan, međunarodno priznat, skup računovodstvenih standarda, razvijen od strane IASB, sa svrhom povećanja transparentnosti, odgovornosti i efikasnosti na finansijskim tržištima širom sveta.“ Koncipiranje i implementacija MSFI zasniva se na sledećim činjenicama: U užem značenju MSFI su serija dokumenata koje obavljuje IASB (Odbor za međunarodne računovodstvene standarde). Preteča MSFI, bili su Međunarodni računovodstveni standardi MRS, koje je donosio IASC (Komitet za međunarodne računovodstvene standarde). Nakon reorganizacije IASC u IASB, postojeći MRS su revidirani, a neki i ukinuti. Od 2002. godine problematikom donošenja MSFI bavi se IASB. MSFI imaju zasebnu numeraciju, a poseban dokument je MSFI za mala i srednja pravna lica (MSFI za MSP).

U širem smislu MSFI obuhvataju:

- ✓ Predgovor MSFI,
- ✓ Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje
- ✓ MRS koje je doneo IASC
- ✓ Tumačenja Komiteta za tumačenje MSFI
- ✓ Tumačenje Stalnog komiteta za tumačenje SIC
- ✓ Praktična saopštenja IASB

31. Sadržina ISAB-ovog standarda?

Svaki standard ima sledeće elemente:

- a) uvod
- b) sadržaj
- c) ciljevi
- d) opseg standarda
- e) definicije korišćenih termina

f) telo standarda

g) datum stupanja na snagu

h) odobrenje ISAB-a

j) aneks – prateće informacije

Standardi se mogu podeliti:

a) standardi namenjeni tzv. „velikim“ entitetima, tj. entitetima koji imaju javnu odgovornost

b) standardi namenjeni tzv. „malim i srednjim“ entitetima, tj. entitetima koji nemaju javnu odgovornost

Standardi zajedno pokrivaju sve ključne aspekte sastavljanja finansijskih izveštaja opšte namene:

- ✓ sastav seta finansijskih izveštaja, način prikazivanja izveštaja koji pripadaju tom setu i računovodstvene politike
- ✓ priznavanje i procenjivanje (merenje) pozicija finansijskih izveštaja
- ✓ sastavljanje konsolidovanih izveštaja
- ✓ obelodanjivanja u finansijskim izveštajima

Standardi predstavljaju numerisane paragrafe (sa podjednakim autoritetom za sastavljače finansijskih izveštaja):

- ispisane punijim (masnijim, boldiranim) slovima – sadrže glavne principe
- ispisane običnim slovima – sadrže ostale smernice

32. Koje su tendencije u razvoju MSFI?

U budućem periodu usled razvoja poslovanja i sve intenzivnijih procesa globalizacije, očekuju se sledeće tendencije u razvoju MSFI:

- ✓ rastući značaj koncepcije fer vrednosti,
- ✓ promene kriterijuma za priznavanje dobitka,
- ✓ smanjenje mogućnosti za preraspodelu rezultata između perioda,
- ✓ uključivanje vanbilansnih stavki u bilans stanja,
- ✓ povećanje obima obelodanjivanja
- ✓ smanjenja broja opcija u standardima,
- ✓ konvergencija sa GAAP koji se primenjuju u SAD-e,
- ✓ rastuća detaljnosti u standardima.

33. Šta je interna računovodstvena regulativa?

Interna računovodstvena regulativa obuhvata opšte akte privrednih subjekata kojima se uspostavlja računovodstvena funkcija i sistem internih kontrola na nivou entiteta. Internom računovodstvenom regulativom uređuju se sva bitna pitanja za uspostavljanje i funkcionisanje knjigovodstvene evidencije i računovodstva u određenom entitetu.

Interna regulativa objedinjuje više dokumenata kojima se uređuje obimna računovodstvena materija, i to: pravilnik o računovodstvu, kontni plan, pravilnik o računovodstvenim politikama, pravilnik o popisu i sl. Preduzeća donošenjem internih akata iz oblasti računovodstva definišu:

- ✓ računovodstvenu strukturu što obuhvata: vođenje poslovnih knjiga, računovodstvene politike za priznavanje, merenje i procenjivanje imovine, kapitala, obaveza, prihoda i rashoda, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja, plan poslovanja, sistem obračuna troškova i sl,

- ✓ proces računovodstvene (finansijske) interne kontrole koji je zasnovan na određenim merama, metodama, procedurama i postupcima s ciljem da se osigura efikasno korišćenje sredstava i spreče rasipanja, spreče pronevere i neefikasnosti, unapredi tačnost i pouzdanost računovodstvenih i finansijskih izveštaja, obezbedi poštovanje poslovne politike preduzeća, kao i zakonskih i drugih pozitivnih propisa.

34. Šta čini normativni okvir finansijskog izveštavanja na području Evropske unije?

Normativni okvir finansijskog izveštavanja na području Evropske unije je deo Acquis communautaire, kao sveobuhvatne celine prava i obaveza svih država članica. Poglavlje šest Acquis-a uređuje oblast kompanijskog prava, što obuhvata i propise kojima se reguliše računovodstvo i revizija u zemljama članicama. Evropska unija putem regulativa i direktiva, kao najznačajnijih propisa, nastoji da harmonizuje računovodstvenu regulativu i postigne viši nivo uporedivosti finansijskih izveštaja entiteta na području zemalja članica. Navedeni akti su različiti sa stanovišta obaveze i načina primene u pojedinim nacionalnim ekonomijama. Regulative Evropske unije imaju snagu zakona na području zajednice, pa su obavezujuće za članice i ne postoji potreba neposrednog uključivanja u pojedine nacionalne okvire. Direktive nemaju snagu zakona, već članice odlučuju o načinu usvajanja i integracije ovih propisa u svoj regulatorni okvir. Članice su motivisane za transponovanje direktiva u nacionalne okvire zbog koristi koje mogu ostvariti od uporedivih i transparentnih finansijskih informacija na području evropskog tržišta. Najznačajniji akti koji sačinjavaju računovodstveni regulatorni okvir na području Evropske unije su:

- Direktiva 2013/34/ EU,
- Direktiva 2014/95/EU
- Direktiva 2006/43/ EU,
- Direktiva 2014/56/EU,
- Regulativa 1606/2002/EC

35. Koji je cilj Nove računovodstvene direktive (Directive 2013/34/EU)

Direktiva je nastala iz nastojanja Evropske unije da se poboljša opšti pristup preduzetništvu, što upravo podrazumeva pojednostavljenje propisa za mala i srednja preduzeća, kroz tzv. „pametno zakonodavstvo koje podrazumeva optimalni odnos između administrativnog opterećenja, troškova i potreba korisnika finansijskih informacija.“ Ova potreba se javila usled činjenice da 99% od ukupnog broja preduzeća na području Unije, pripada sektoru male i srednje privrede. Direktiva 2013/34/EU ima za cilj ubrzanje tokova kapitala na međunarodnom nivou putem višeg kvaliteta i uporedivosti finansijskih izveštaja, uz osiguranje zaštite interesa šire javnosti. Prema direktivi, računovodstveno zakonodavstvo Unije mora da postigne ravnotežu između potreba korisnika za kvalitetnim finansijskim i interesa izveštajnih entiteta. Sadržaj direktive je podeljen u jedanaest poglavlja i sedam dodataka.

Direktivnom su izmenjeni kriterijumi za klasifikaciju preduzeća i uvedena klasifikacija grupa preduzeća, a radi postizanja gore pomenutih ciljeva. Propisana je nova kategorija mikro entiteta kao dominantne grupacije subjekata. Struktura finansijskih izveštaja (Bilansa stanja i Bilansa uspeha) je predložena, a za mikro, male i srednje entitete je omogućena izrada skraćenih bilansa.. Radi poboljšanja odnosa između troškova i koristi od finansijskog izveštavanja za mikro i male entitete predviđena su izvesna pojednostavljenja u obelodanjivanju. Zemlje članice Evropske unije bile su dužne da svoja nacionalna zakonodavstva usklade za zahtevima Direktive 2013/34/EU do 20.06.2015. godine, dok se ista primenjuje u finansijskom izveštavanju počev od 2016. godine, sa mogućnošću odlaganja krajnjeg roka za primenu novih pravila.

36. Potreba za nefinansijskim izveštavanjem?

Korporativna društvena odgovornost predstavlja sve značajniji segment poslovanja preduzeća, otuda i interesovanje stejkholdera za ovu oblast delovanja preduzeća. Korporativna društvena odgovornost vezuje se za dobrovoljne aktivnosti preduzeća s ciljem podmirivanja zahteva određenih stejkholdera i životne sredine. Izveštavanje o ovoj oblasti delovanja preduzeća zavisi od potreba korisnika izveštaja,

tradicije preduzeća, poslovne filozofije i sl. U većini slučajeva odvija se na dobrovoljno, ali u pojedinim zemljama za određene kategorije entiteta nefinansijsko izveštavanje postaje obaveza. Primer obaveznog nefinansijskog izveštavanja je obaveza koju je Evropska unija nametnula Direktivama 2013/34/EU i 2014/95/EU za velike entitete koji su subjekti od javnog interesa i upošljavaju prosečno preko pet stotina radnika na dan bilansiranja.

37. Šta uređuje Direktiva 2014/95/EU?

Donošenjem Direktive 2014/95/EU, EU je propisala obaveza pripreme nefinansijskog izveštaja za sve velike entitete koji su subjekti od javnog interesa (subjekte čijim se hartijama od vrednosti trguje na tržištu kapitala) i na dan bilansiranja premašuju kriterijum prosečnog broja zaposlenih od pet stotina.. Oblasti izveštavanja obuhvataju obelodanjivanje informacija o poslovnom modelu, politikama, rizicima i ključnim performansama koje su povezane sa pitanjima životne sredine, socijalnim pitanjima i pitanjima zapošljavanja, uključujući zaštitu ljudskih prava, korupcije i prevara za pojedine kategorije entiteta. Prema Direktivi 2013/34/EU entiteti koji ne ispunjavaju predviđene kriterijume, navedene informacije prezentuju u okviru izveštaja o poslovanju, dok države članice mogu izuzeti male i srednje entitete od obaveze objavljivanja ovih informacija.

38. Šta uređuje Nova osma direktiva (Directive 2006/43/EU)?

Direktiva 2006/43/EU tzv. Nova osma direktiva propisuje materiju kojom se reguliše kvalitete zakonske (statutarne) revizije finansijskih izveštaja na području zemalja članica Unije. Ovim aktom uređena su sledeća pitanja:

- pristupanje revizorskoj profesiji,
- odobrenje i registracija revizora i revizorskih firmi,
- jačanje profesionalne etike u revizorskoj profesiji,
- sadržaj revizorskog izveštaja, potpisivanje izveštaja od strane ovlašćenog revizora u ime revizorske firme,
- primena Međunarodnih revizorskih standarda (MSR)
- uspostavljanje efikasnog sistema javnog nadzora nad zakonskim revizorima i revizorskim firmama.

39. Šta propisuje Regulativa 1606/2002/EC?

Regulativom 1606/2002/EC propisuje obavezu entiteta (preduzeća), čijim se hartijama od vrednosti trguje na organizovanom tržištu kapitala na području EU, da koriste okvir MSFI/MRS u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja. Ovim aktom ostavljena je dozvola da zemlje članice prošire obavezu ili mogućnost primene MSFI/MRS i za druge entitete. Većina zemalja članica EU, kao i drugih zemalja Evrope proširila je primenu MSFI/MRS u smislu obaveze ili dozvole i na druge entitete, a pre svega na one koje predstavljaju subjekte od javnog interesa (čijim se hartijama od vrednosti trguje na organizovanom tržištu kapitala).

40. Šta je XBRL (eXtensible Business Reporting Language)?

XBRL jezik za elektronsku razmenu finansijskih izveštaja, koji razvija tim u okviru IFRS Fondacije. XBRL taksonomija tj. rečnik u formi razumljivoj za kompjuter, kojim se definišu termini koji se koriste u finansijskom izveštavanju i njihovi međusobni odnosi. Svrha IFRS taksonomije: korišćenje i razmena, u elektronskoj formi, informacija koje se kreiraju na bazi IFRS

41. Normativni okvir finansijskog izveštavanja u Republici Srbiji?

Normativni okvir finansijskog izveštavanja u Republici Srbiji čine:

- Zakonom o računovodstvu (Sl. Glasnik 62/2013)

- Zakonom o reviziji (Sl.Glasnik 62/2013)
- Zakonom o tržištu kapitala (Sl. Glasnik 31/2011)
- Zakonom o privrednim društvima (Sl. Glasnik 36/2011...5/2015)

Zakon o računovodstvu (Sl. Glasnik RS 62/2013) je stožer zakonskog okvira na kome se zasniva proces finansijskog izveštavanja u Republici Srbiji. Prema ovom Zakonu velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu pripreme konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, kao i javna društva koja se prema Zakonu o tržištu kapitala pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, imaju obavezu primene MSFI. Mala i srednja pravna lica primenjuju MSFI za MSP, pri tom, srednje pravno lice se može opredeliti za primenu MSFI, što treba činiti u kontinuitetu. Mikro i druga pravna lica (prema članu 2. tačka 2. ovog Zakona drugim pravnim licima, smatraju se pravna lica čije se poslovanje delom finansira iz javnih prihoda ili drugih namenskih izvora, a delom ili u celini po osnovu učlanjenja i koja se ne osnivaju radi sticanja dobiti (političke organizacije, sindikalne organizacije sa svojstvom pravnog lica, fondacije i zadužbine, udruženja i komore, crkve i verske zajednice u delu obavljanja privredne ili druge delatnosti u skladu sa propisima kojima je uređeno obavljanje tih delatnosti kao i druge organizacije organizovana po osnovu učlanjenja) dužna su da primenjuju Pravilnik o načinu priznavanja, vrednovanja i prezentacije i obelodanjivanja pozicija u pojedinačnim finansijskim izveštajima mikro i drugih pravnih lica (Sl. Glasnik RS 118/2013, 95/2014), ukoliko se ne opredele za kontinuiranu primenu MSFI za MSP.

Reviziju finansijskih izveštaja obavljaju licencirani ovlašćeni revizori, članovi Komore ovlašćenih revizora, što je određeno Zakonom o reviziji (Sl. Glasnik RS 62/2013), kojim su bliže predviđeni uslovi za sticanje zvanja ovlašćeni revizor, uređen postupak dobijanja licence i kontinuiranog profesionalnog usavršavanja, radi obnavljanja iste. Obveznici revizije za redovne godišnje finansijske izveštaje su velika i srednja pravna lica, javna društva učesnici na tržištu kapitala, kao i preduzetnici čiji poslovni prihod ostvaren u prethodnoj poslovnoj godini prelazi 4.400.000 EUR u dinarskoj protiv vrednosti. Takođe, obavezu vršenja revizije imaju i matična pravna lica koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Sl. Glasnik RS 62/2013).

42. Uloga Saveza računovođa i revizora Republike Srbije?

Savez računovođa i revizora Republike Srbije je profesionalna organizacija koja dejstvuje na području naše zemlje i član je Međunarodne federacije računovođa. Savez je osnovan od 1955. godine, od kada aktivno radi na razvoju računovodstvene profesije, obrazovanju članova i harmonizaciji nacionalne profesionalne regulative sa najboljim iskustvima razvijenih zemalja. Članstvo u Savezu sačinjava: 2% ovlašćenih javnih računovođa – ovlašćenih revizora, 61% ovlašćenih računovođa, 37% računovođa, i preko 5.000 kandidata za sticanje profesionalnog zvanja.

Osnovni ciljevi SRRS su:

- ✓ mobilizacija, organizacija i zaštita profesionalnih računovođa - članova
- ✓ aktivnosti u cilju realizacije osnivačkih ciljeva i registrovanih delatnosti;
- ✓ kontinuirani razvoj profesionalnih računovođa – članova SRRS, što podrazumjeva i članstvo u IFAC i FEE
- ✓ razvoj i jačanje statusa računovodstvene profesije u Srbiji;
- ✓ rad u pravcu harmonizacije računovodstvene prakse i revizije u Srbiji sa najboljom međunarodnom praksom i standardizacije finansijskog izveštavanja
- ✓ uspostavljanje profesionalnih, etičkih i računovodstvenih standarda i pomoć članovima u kontinuiranom usavršavanju njihovog profesionalnog ponašanja, učinka i stručnosti;
- ✓ rad u pravcu implementacije IFAC-ih standarda (IFAC - International Federation of Accountants) za profesionalne računovođe;
- ✓ razvoj i harmonizacija profesionalne obuke, programa testiranja i potvrđivanja, zasnovanih na Smernicama IFAC-a, FEE i UNCTAD-a (United Nations Conference on Trade and Development);

- ✓ nadzor nad kvalitetom rada profesionalnih računovođa, posebno profesionalnih računovođa u javnoj praksi i njihovim etičkim ponašanjem i stručnim usavršavanjem u skladu sa profesionalnim standardima;
- ✓ da predstavlja, zastupa i štiti interese profesionalnih računovođa pred državnim, regulatornim i drugim organima i organizacijama;
- ✓ promovisanje saradnje između nacionalnih računovodstvenih i revizorskih asocijacija u vezi sa pitanjima od globalnog interesa;
- ✓ saradnja sa akademskim institucijama u zemlji i svetu;
- ✓ razvoj regionalnog organizovanja računovodstvenih asocijacija

43. Uloga Komore ovlašćenih revizora Republike Srbije?

Komora ovlašćenih revizora osnovana je Zakonom o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik RS“ br. 46/2006), radi unapređenja i razvoja računovodstvene i revizorske profesije, primene međunarodne računovodstvene i revizorske regulative i harmonizacije sa tom regulativom, zaštite opšteg i pojedinačnog interesa u obavljanju poslova u toj oblasti, organizovanja u pružanju usluga u ovoj oblasti, sprovođenja ispita za sticanje profesionalnog zvanja davanja i oduzimanja licenci za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja, kao i radi ostvarivanja drugih ciljeva iz oblasti računovodstva i revizije. Članovi Komore su ovlašćeni revizori koji su zaposleni u preduzeću za reviziju i ovlašćeni interni revizori, kao i preduzeća za reviziju. Organi Komore jesu Skupština, Savet, Nadzorni odbor i Disciplinska komisija. Model po kome je osnovana Komora ovlašćenih revizora, zasnovan je na iskustvima i rešenjima komora i instituta u ovoj oblasti najvećeg broja zemalja zapadne Evrope i skoro svih zemalja koje su u skorije vreme pristupile EU. Komora obavlja sledeće zadatke:

- ✓ donosi program po kome će se vršiti obuka i ispitivanje kandidata i izdaje sertifikate za sticanje profesionalnih zvanja ovlašćeni revizor i ovlašćeni interni revizor;
- ✓ utvrđuje pravila za kontinuirano profesionalno usavršavanje, u skladu sa međunarodnim zahtevima za profesionalno osposobljavanje i u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji;
- ✓ propisuje uslove za sticanje, produžavanje i oduzimanje licenci za obavljanje poslova revizije ovlašćenim revizorima za rad na poslovima revizije finansijskih izveštaja, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji;
- ✓ izdaje, produžava i oduzima licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja ovlašćenim revizorima i vodi registar izdatih licenci ovlašćenim revizorima za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja;
- ✓ vodi registre izdatih sertifikata za profesionalna zvanja;
- ✓ utvrđuje kriterijume i vrši nostrifikaciju profesionalnih zvanja stečenih u inostranstvu.

Ministarstvo finansija vrši nadzor nad radom Komore u izvršavanju ovih poverenih poslova.